

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/8/2024
Identifikačné číslo spisu:	5622010050
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5622010050.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci obvineného Z. A., pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 28. februára 2024 v Bratislave, o dovolaní obvineného Z. A. proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 13. septembra 2022, sp. zn. 1To/74/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Z. A. odmieta.

Odôvodnenie

I.

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „okresný súd“) z 25. mája 2022, sp. zn. 3T/8/2022, bol obvinený Z. A. uznaný za vinného v bodoch 1), 2), 3) z pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, sčasti spáchaného v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, v bode 2) z prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona, v bode 4) z prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

v bode 1)

dňa 14. marca 2021 v čase asi o 03.20 hod. prišiel na otvorenú podestu schodiska na úrovni prvého poschodia budovy Polikliniky na Ulici J. D. Matejovie č. 542 v Liptovskom Hrádku, kde nezisteným spôsobom bez poškodenia otvoril plastové okno na ambulancii zubnej techniky a vošiel dovnútra, odkiaľ odcudzil 15 kusov odborných klieští, odbornú pinzetu a odborné nožnice, používané pri výrobe zubných strojčekov, inštalatérsky hasák a mikro hifi systém zn. Philips neznámeho typu a výrobného čísla, čím C. E., nar. XX. Z. XXXX, trvale bytom F. S. XXX, spôsobil škodu krádežou vo výške 560,- eur,

poškodením škoda nevznikla, následne nezisteným spôsobom bez poškodenia otvoril plastové okno na ambulancii klinickej imunológie a alergológie, vošiel dovnútra, odkiaľ odcudzil monitor zn. Asus, dve instantné kávy, finančnú hotovosť vo výške 7,60,- eur, digitálny tlakomer zn. Omron, 11 kusov detských nosových roztokov Libenar a injekčné striekačky v počte 200 kusov, pričom tieto veci v hodnote 232,98,- eur nechal položené pod oknom ambulancie z vonkajšej strany a z miesta činu ušiel,

v bode 2)

dňa 11. mája 2021 v čase o 03.52 hod. pristúpil k uzamknutému plastovému oknu, nachádzajúcemu sa vo výške 1 a pol metra zo západnej strany budovy spoločnosti C. S., s.r.o., so sídlom S. V. č. XXX, S. - Q., okres F. Z., pričom okno nezisteným predmetom vypáčil a cez toto vošiel do priestorov budovy, odkiaľ z kancelárskeho stola odcudzil notebook zn. HP 450 G5 15,6" FHD i5-825U/8 GB/256 GB/Int/WP, čiernej farby, následne prešiel cez kanceláriu k oknu situovanému na južnú stranu, toto si otvoril, vystúpil na stôl a cez okno vyskočil von, čím spoločnosti C. S., s.r.o., IČO: XX XXX XXX, so sídlom S. V. č. XXX, S. - Q., okres F. Z., spôsobil škodu krádežou vo výške 330,- eur, ktorý bol následne vrátený späť nepoškodený a škodu poškodením vo výške 499,75,- eur,

v bode 3)

dňa 23. mája 2021 v čase asi o 00.01 hod. pristúpil k uzamknutým dverám označeným číslom 3, ktoré vedú do miestnosti zvanej "bicyklovňa", nachádzajúcej sa v suteréne bytového domu so súpisným číslom XXX, na V. S. č. X v F. D., pričom tieto dvere začal nezisteným predmetom páčiť v oblasti zámku, avšak otvoriť dvere sa mu nepodarilo a z miesta odišiel, následne sa v čase o 00.58 hod. toho istého dňa 23. mája 2021 opäť vrátil k uzamknutým dverám "bicyklovne", ktoré znova začal nezisteným predmetom páčiť, v oblasti zámku, ktoré sa mu podarilo prekonať a otvoriť, následne vošiel do miestnosti "bicyklovne", odkiaľ odcudzil jeden bicykel zn. AREZZO Rocco 18, čiernomodrej farby a jeden bicykel zn. Leader Fox, Faktor 16, čiernobielej farby, čím uvedeným konaním spôsobil Z. U., nar. XX. K. XXXX, trvale bytom S. XXX/X, F. D., škodu krádežou vo výške 600,- eur,

v bode 4)

dňa 12. októbra 2021 v čase o 01.15 hod. na sídlisku Prekážka pred bytovým domom so súpisným číslom XXX/XX v F. D., okres F. Z., v zmysle § 89a ods. 1 Trestného poriadku dobrovoľne vydal pre účely trestného konania poverenému príslušníkovi PZ Liptovský Hrádok veci, a to jeden kus ručne šúľanú cigaretu bielej farby v dĺžke 8 cm, pričom zo záverov znaleckého posudku KEÚ PZ ČEZ: PPZ-KEÚ-SL-EXP-2021/3564 vyplýva, že Z. A. neoprávnene prechovával celkovo 0,490 g rastlinného materiálu identifikovaného ako rastlinný materiál rodu Cannabis (konopa), s obsahom minimálne 10 mg absolútneho tetrahydrokanabinolu (THC), z ktorého by bolo možné pripraviť minimálne jednu bežnú jednotlivú dávku drogy, spôsobilú po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa, pričom podľa zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v platnom znení, rastliny rodu Cannabis (konopa) sú zaradené do I. skupiny omamných látok a tetrahydrokanabinol (THC) ako hlavná aktívna zložka konopy je zaradený do I. skupiny psychotropných látok.

Prvostupňový súd uložil obvinenému podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 4, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere päť rokov a štyri mesiace. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona obvineného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku okresný súd uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodeným škodu vo výške uvedenej v rozsudku a vo zvyšku ich nárokov na náhradu škody odkázal poškodených podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku na civilný proces.

Podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku okresný súd oslobodil obvineného spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš č. 1Pv 70/21/5505-73 zo dňa 14. februára 2022 pre skutok pôvodne pod bodom 4.) podanej obžaloby, ktorým mal spáchať zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že v presne nezistenej dobe od doposiaľ nestotožnenej osoby zadovážil a následne neoprávnene v územnom

obvode okresu Liptovský Mikuláš prechovával najneskôr do 22. septembra 2021 jeden kus priehľadnú plastovú nádobu s obsahom sušeného rastlinného materiálu zelenej farby o hmotnosti 0,205 g, ako aj jeden kus zložený papierový leták "FAJNOVÉ TAXI" s obsahom sušeného rastlinného materiálu zelenej farby o hmotnosti 0,677 g, ktoré dňa 22. septembra 2021 v čase o 17.00 hod. priniesol Q. O.F. do penziónu K., M. L. č. XXX, F. Z., kde menovaný túto látku neoprávnene prechovával až do 13.55 hod. dňa 23. septembra 2021, kedy ju dobrovoľne vydal v zmysle § 89a ods. 1 Trestného poriadku vyšetrovateľovi PZ, pričom podľa znaleckého posudku KEÚ PZ ČEZ: PPZ-KEÚ-SL-EXP-2021/3314 sa jedná o úlomky pochádzajúce z rastliny rodu Cannabis (konopa) s obsahom minimálne 10 mg absolútneho tetrahydrokanabinolu (THC), ktoré zodpovedajú trom bežným jednotlivým dávkam tejto omamnej látky, spôsobilej po aplikovaní ovplyvniť psychiku bežného užívateľa (konzumenta), pričom podľa zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v platnom znení, rastliny rodu Cannabis (konopa) podliehajú ustanoveniam predmetného zákona a sú zaradené do I. skupiny omamných látok, tetrahydrokanabinol (THC) ako hlavná aktívna zložka konopy je zaradený do I. skupiny psychotropných látok, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obvinený.

Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozhodujúc o odvolaní obvineného proti uvedenému rozsudku prvostupňového súdu uznesením z 13. septembra 2022, sp. zn. 1To/74/2022, podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

II.

Dovolanie

a vyjadrenie k nemu

Proti citovanému uzneseniu krajského súdu podal obvinený Z. A. prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Jiřího Martausa dovolanie písomným podaním zo 7. novembra 2023, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V dovolaní obvinený poukázal na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 69/2014 z 9. decembra 2014 (ďalej aj „stanovisko“) o zjednotení výkladu a aplikácie osobitného kvalifikačného pojmu spáchania trestného činu závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. j) Trestného zákona „na viacerých osobách“ pri trestných činoch proti majetku. Aj napriek uvedenému zjednocujúcemu stanovisku obvinený namietal nesprávne právne posúdenie zisteného skutku a nesprávnu aplikáciu hmotnoprávneho ustanovenia konkrétne použitie § 138 písm. j) Trestného zákona a následne použitie § 212 ods. 3 písm. b) Trestného zákona pri skutku posúdenom ako pokračovací zločin krádeže uvedenom v bodoch 1), 2), 3) rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš. V zmysle uvedeného stanoviska, hoci pri trestnom čine krádeže je predmetom útoku cudzia vec a nie osoba, tak táto okolnosť nie je pri posudzovaní toho, či bol trestný čin spáchaný na viacerých osobách, rozhodujúca. Trestný čin krádeže je spáchaný aj „na veci“, ale z hľadiska účinku, nie z hľadiska následku. Pre kvalifikáciu trestného činu aj v zmysle ustanovenia § 138 písm. j) Trestného zákona je potom podstatná kvalifikácia následku, a teda že krádežou bolo poškodených viacero (aspoň traja), čím bol čin spáchaný na viacerých osobách.

Uvedené zjednocujúce stanovisko nie je podľa obvineného v súlade s neskoršou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pri posudzovaní kvantifikácie závažnosti konania páchatelia ako trestného činu spáchaného na viacerých osobách, konkrétne s rozhodnutím č. 18, publikovaným v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2, roč. 2019. Pri posudzovaní trestných činov prevádzachstva a pri drogovej trestnej činnosti aj podľa § 138 písm. j) Trestného zákona je z hľadiska kvantifikácie závažnosti konania irelevantné, či pri týchto trestných činoch došlo k poškodeniu osôb.

Obvinený sa stotožňuje s tými závermi súdov, ktoré ešte pred vydaním zjednocujúceho stanoviska sp. zn. Tpj 69/2014 konštatovali, že pri trestnom čine krádeže neprichádza do úvahy použitie osobitného kvalifikačného pojmu - na viacerých osobách, pretože v prípade krádeže môže dôjsť k spáchaniu

trestného činu na viacerých cudzích majetkoch, nie na viacerých osobách.

Ďalej vo svojom dovolaní uviedol, že skutok č. 4 nie je trestným činom, nakoľko nikto nemôže byť stíhaný a odsúdený za to, že dobrovoľne postupom podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku vydal príslušníkovi polície vec.

Z uvedených dôvodov obvinený žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline z 13. septembra 2022, sp. zn. 1To/74/2022, zrušil.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš (ďalej len „prokurátor“) písomným podaním doručeným na prvostupňový súd dňa 7. decembra 2023. Uviedol, že argumentácia obvineného v dovolaní nie je spôsobilá zakladať dôvody na postup súdu podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku. Dovolateľ nepreukázal existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, pričom uvedené dovolacie dôvody už uviedol v odvolaní a tieto odvolací súd neakceptoval. Dovoláním napadnuté rozhodnutie vychádza zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu a skutkové zistenia založené na zákonne vykonaných dôkazoch boli pretavené do výrokov rozsudku súdu prvého stupňa. Vo vzťahu k argumentom dovolania, že nie je možné pri trestnom čine krádeže aplikovať osobitný kvalifikačný pojem podľa § 138 písm. j) Trestného zákona prokurátor uviedol, že s touto otázkou sa už vysporiadal nielen prvostupňový súd, ale aj súd odvolací v odôvodnení svojho rozhodnutia. Predmetná právna otázka už bola vyriešená najvyšším súdom, pričom aj krajský súd v odôvodnení rozhodnutia odkázal na stanovisko č. 2/2015 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bod 13, v zmysle ktorého: „Objektom trestných činov proti majetku je ochrana majetku a majetkových práv ustanoveniami uvedenými v štvrtej hlave osobitnej časti Trestného zákona (§ 212 až § 249 Trestného zákona). Individuálnym objektom trestného činu krádeže podľa § 212 Trestného zákona je ochrana vlastníckeho vzťahu k určitým veciam, legálnej držby vecí a faktickej dispozície s vecou. Predmetom útoku je vec patriaca nositeľom týchto vzťahov, dotknutých protiprávnym zásahom páchatela, vo vzťahu ku ktorému sú hmotné predmety útoku cudzou vecou. Ak je taký čin spáchaný na ujmu viacerých osôb, napr. formou pokračovania v trestnej činnosti, je naplnený znak spáchania činu závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. j) Trestného zákona, teda spáchanie činu na viacerých osobách.“ Nemožno preto akceptovať ani tvrdenia dovolateľa o prekonaní zjednocujúceho stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. decembra 2014 sp. zn. Tpj 69/2014, neskoršou judikatúrou pri posudzovaní kvantifikácie závažnosti konania páchatela ako trestného činu spáchaného na viacerých osobách.

Z vyššie uvedených dôvodov prokurátor navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného podľa § 392 Trestného poriadku zamietol, nakoľko dôvody dovolania neboli preukázané.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku) a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku (§ 382 písm. c) Trestného poriadku).

V prvom rade je potrebné uviesť, že dovolanie, ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov, predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávnych väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ďalej len „Zbierka“ pod číslom 57/2007).

Jednotlivé dovolacie dôvody (§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku), ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (primerane napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 67/2018, 4 Tdo 17/2019, 4 Tdo 23/2019, 5 Tdo 85/2017, 5 Tdo 7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, tzn. nie je prípustné právne účinne namietať, že skutok, tak ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2012, sp. zn. 2 Tdo 73/2012, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47, roč. 2014).

Obvinený v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku namietal nesprávne právne posúdenie zisteného skutku, konkrétne, že skutok uvedený v bode 4. výroku rozsudku nie je trestným činom. Ďalej namietal nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia, a to aplikáciu § 138 písm. j) Trestného zákona, a teda že trestný čin bol spáchaný závažnejším spôsobom konania, na viacerých osobách.

Vo vzťahu k uplatnenej dovolacej námietke obvineného týkajúcej sa skutku uvedeného v bode 4. rozsudku, že tento skutok nie je trestným činom, je potrebné uviesť, že obvinený na hlavnom pojednávaní dňa 21. marca 2022 urobil v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutkov uvedených pod bodmi 1. a 5. obžaloby a odpovedal kladne na otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku. (Skutok pod bodom 5. obžaloby je vo výroku rozsudku okresného súdu označený ako skutok pod bodom 4. - prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi, pozn. súdu). Pre skutok pôvodne pod bodom 4. podanej obžaloby, bol obvinený oslobodený.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku ak obvinený na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku a zároveň obvineného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 Trestného poriadku

podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Trestného poriadku obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 Trestného poriadku môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 257 ods. 5 Trestného poriadku pritom vyplýva, že proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý bol vydaný na základe prijatého vyhlásenia obvineného o vine, možno v rozsahu, v akom bolo toto vyhlásenie prijaté, t. j. proti jeho výroku o vine, podať dovolanie, avšak iba z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Toto ustanovenie ale zároveň neurčuje okruh osôb, ktoré sú oprávnené tak urobiť. Pri riešení tejto otázky je preto nutné zohľadniť ďalšie ustanovenia Trestného poriadku upravujúce postup v konaní o dovolaní, najmä ustanovenia § 369 ods. 2 písm. b) a § 372 ods. 1 Trestného poriadku, z ktorých vyplýva, že obvinený je oprávnený podať dovolanie iba proti rozhodnutiu súdu druhého stupňa. Teda iba vtedy, ak proti výroku, ktorý napáda dovolaním, podal riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté, resp. ak bol takýto výrok druhostupňovým súdom zmenený v jeho neprospech na podklade oprávneného prostriedku podaného prokurátorom alebo poškodeným. V danom prípade výrok o vine v bode 4. rozsudku okresného súdu nebol odvolacím súdom preskúmaný, čo jednoznačne vyplýva aj z odôvodnenia uznesenia krajského súdu.

V tejto súvislosti najvyšší súd ďalej uvádza, že ak súd prijme vyhlásenie obvineného o vine alebo o tom, že nepopiera spáchanie skutku, podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku, dokazovanie v rozsahu, v akom obvinený jeho spáchanie priznal, resp. nepoprel, nevykonáva, a teda medzi prípadným porušením práva na obhajobu v prípravnom konaní a rozhodnutím o vine vydaným na základe takto prijatého vyhlásenia nie je daná príčinná súvislosť. V dovolaní, ktoré možno v tomto prípade podať len z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t. j. ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, tak môže dovolateľ úspešne namietať len chyby, ku ktorým došlo v súdnom konaní, v rámci ktorého obžalovaný predmetné vyhlásenie urobil. Najmä to, že obvinený nemal na hlavnom pojednávaní obhajcu, hoci išlo o dôvod povinnej obhajoby, resp. že nebol riadne poučený o následkoch vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku, a to v rozsahu podľa § 257 ods. 5 a ods. 8 Trestného poriadku, alebo že pred prijatím takéhoto vyhlásenia súd riadne nezisťoval skutočnosti podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 53/2021-II).

Z predloženého spisového materiálu vzťahujúceho sa k predmetnej veci vyplýva, že obvinený sa osobne zúčastnil hlavného pojednávania konaného 21. marca 2022 (ako aj jeho obhajca) (č. l. 670 spisu). Na tomto hlavnom pojednávaní obvinený (po riadnom poučení v zmysle § 257 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku o následkoch vyhlásenia v rozsahu ods. 5, ods. 8) urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku 1. a 5. (uvedeného v obžalobe), ktorý po kladnom zodpovedaní otázok uvedených v § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku okresný súd prijal (č. l. 673 spisu). Vo vzťahu k výroku o vine tak obvinený v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania, ani dovolania; v tomto prípade jedinou oprávnenou osobou na podanie dovolania je minister spravodlivosti, aj to len s možnosťou uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 12/2017).

Z vyššie uvedených dôvodov dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku v tejto časti nebol naplnený.

Čo sa týka dovolaní uplatnenej námietky obvineného spočívajúcej v nesprávnom použití ustanovenia § 138 písm. j) Trestného zákona a následnom použití § 212 ods. 3 Trestného zákona najvyšší súd uvádza, že dovolateľ opakovane, v podstate už v konaní na súde prvého stupňa, kde uvedený dôvod použil ako jeden z bodov svojej obhajoby a následne aj v odvolacom konaní, uvádza tie isté námietky. Súd prvého stupňa ako aj odvolací súd sa veľmi dôsledne vysporiadali s tým, z akého dôvodu aplikovali ustanovenie § 138 písm. j) Trestného zákona, pričom vychádzali z dôsledného logického odôvodnenia svojho postupu založeného na starostlivom uvážení.

Vo vzťahu k správnosti právnej kvalifikácie konania obvineného v bodoch 1), 2) a 3) rozsudku, ktoré súdy prvého a druhého stupňa kvalifikovali ako pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, sčasti spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, sa najvyšší súd stotožňuje so závermi okresného a krajského súdu spočívajúcimi v tom, že: „Na základe takto vykonaného dokazovania súd hodnotiac všetky dôkazy získané zákonným spôsobom, podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach dospel k záveru, že skutok a jeho jednotlivé čiastkové útoky zo dňa 14. marca 2021, 11. mája 2021, 23. mája 2021, ktoré sú popísané vo výrokovej časti rozsudku pod bodmi 1), 2) a 3), sa stali, dopustil sa ich obvinený Z. A., ktorý svojím konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona a prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona, preto ho súd uznal vinným z ich spáchania. Keďže obžalovaný vo vzťahu ku skutku pod bodom 1) uskutočnil vyhlásenie o vine, súd jeho vyhlásenie prijal, túto časť protiprávneho konania obvineného, pokiaľ by bol uznaný vinným len z tohto skutku, by bolo možné právne kvalifikovať ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona, keďže došlo k uznaniu viny obvineného zo všetkých troch čiastkových útokov, tieto v súhrne naplňajú znaky pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. b) Trestného zákona práve naplnením kvalifikačného znaku „na viacerých osobách“.

Práve pojem „na viacerých osobách“ je vymedzený tým, že obvinený spáchal tri čiastkové útoky, popísané vo výroku rozsudku okresného súdu, pričom týmito útokmi poškodil najmenej tri osoby.

Zo stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. decembra 2014, sp. zn. Tpj 69/2014 vyplýva, že: „objektom trestných činov proti majetku je ochrana majetku a majetkových práv ustanoveniami uvedenými v štvrtej hlave osobitnej časti Trestného zákona (§ 212 až § 249 Trestného zákona.). Individuálnym objektom trestného činu krádeže podľa § 212 Trestného zákona je ochrana vlastníckeho vzťahu k určitým veciam, legálnej držby veci a faktickej dispozície s vecou. Predmetom útoku je vec patriaca nositeľovi týchto vzťahov dotknutých protiprávnym zásahom páchatel'a, vo vzťahu ku ktorému sú hmotné predmety útoku cudzou vecou. Ak je taký čin spáchaný na ujmu viacerých osôb, napr. formou pokračovania v trestnej činnosti, je naplnený znak spáchania činu závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. j) Trestného zákona, teda spáchanie činu na viacerých osobách“.

V ustanovení § 138 Trestného zákona je upravený osobitný kvalifikačný pojem, konkrétne spáchanie trestného činu závažnejším spôsobom konania, pričom podľa § 138 písm. j) Trestného zákona sa za závažnejší spôsob konania považuje spáchanie trestného činu na viacerých osobách. Viacerými osobami na účely Trestného zákona sa rozumejú najmenej tri osoby (§ 127 ods. 12 Trestného zákona). Poškodeným je v zmysle § 46 ods. 1 Trestného poriadku, ten, koho vlastnícke právo bolo trestným činom porušené (následok na objekte), čím mu zároveň bola spôsobená majetková škoda (účinnok na predmete). Ak je poškodených viacero (aspoň traja), bol čin spáchaný na viacerých osobách.

Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. decembra 2018, sp. zn. 2 Tdo 52/2018,

uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 18/2019, na ktoré poukazuje dovolateľ vyplýva, že: „na rozdiel od konania popísaného v ustanovení § 355 ods. 1 alebo 2 Trestného zákona, ktoré je trestným činom pri jednej alebo dvoch osobách, ktoré prostredníctvom konania páchatel'a nedovolené prekračujú (majú prekročiť) štátnu hranicu Slovenskej republiky alebo nedovolené prechádzajú cez jej územie, pri troch a viacerých takých osobách sa použije aj okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby podľa odseku 3 písm. d) naposledy označeného ustanovenia v nadväznosti na ustanovenie § 138 písm. j) Trestného zákona. Tým je vyjadrená kvantifikácia závažnosti konania páchatel'a podľa počtu „prevádzaných“ osôb, bez ohľadu na okolnosť, že taká osoba nie je pri dotknutom trestnom čine poškodeným.“

Rozhodnutie sp. zn. 2 Tdo 52/2018 sa týka trestného činu prevádzachstva podľa § 355 Trestného zákona, kedy obvinení previezli desať migrantov, ktorí nedovolené prekročili štátnu hranicu Slovenskej republiky, pričom prevozom každého nelegálneho migranta obvinení nedovolené zasiahli do zákonom chráneného záujmu na ochranu štátnej hranice Slovenskej republiky pred nelegálnou migráciou. Objektom tohto trestného činu je záujem štátu na kontrole osôb, ktoré prekračujú štátnu hranicu. Trestný čin bol spáchaný na viacerých osobách, teda závažnejším spôsobom konania. V tomto prípade je rozhodujúcou skutočnosťou to, že trestnosť konania páchatel'a sa viaže k určitej osobe, resp. osobám, ktoré nedovolené prevedie cez štátnu hranicu, z čoho treba vyvodit' záver, že pokiaľ podľa vymedzenia skutku nedovolené prevedie cez štátnu hranicu tri alebo viac osôb, je splnený zákonný znak spáchania činu na viacerých osobách podľa § 355 ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona bez ohľadu na to, že tieto osoby nie sú poškodenými.

Ide o dva rôzne trestné činy, kde je rozdielny objekt trestného činu, ako aj hmotný predmet útoku. Z uvedeného dôvodu nemožno mať za to, že ak pri trestnom čine prevádzachstva nie je podstatné, či došlo k poškodeniu prevádzaných osôb, tak by sa uvedené malo aplikovať aj na trestný čin krádeže. Kým kvantifikácia závažnosti konania je pri trestnom čine prevádzachstva vyjadrená množstvom prevádzaných osôb (aj napriek skutočnosti, že tieto osoby nie sú poškodenými), pri trestnom čine krádeže podľa § 212 Trestného zákona je kvantifikácia závažnosti konania podľa § 138 písm. j) Trestného zákona vyjadrená práve množstvom poškodených osôb, ktorých vlastnícke vzťahy boli dotknuté protiprávnym konaním páchatel'a. Nemožno z uvedeného rozhodnutia sp. zn. 2 Tdo 52/2018 extrahovať len časť vety, bez predchádzajúceho komplexného zdôvodnenia podstaty celého textu. Najvyšší súd preto neprijal tvrdenia dovolateľ'a o prekonaní zjednocujúceho stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. decembra 2014 sp. zn. Tpj 69/2014 neskoršou judikatúrou.

Vzhľadom na to, že obvinený Z. A. skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, najvyšší súd na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.